



Päätettävä tässä kokouksessa

§ 65

Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Ruskeasuon entisen Karjalan yhteiskoulun suojeluesityksestä

HEL 2022-003896 T 10 03 10

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Ruskeasuon entisen Karjalan yhteiskoulun, nykyisen Rudolf Steiner -koulun suojeluesityksestä ja Museoviraston lausunnosta seuraavan lausunnon:

Suojeluesityksen on tehnyt Ruskeasuo-seura r.y. Museoviraston ja kaupunginmuseon lausunnoissa kuvataan seikkaperäisesti entisen Karjalan yhteiskoulun ja sitä ympäröivän, mm. iäkästä puustoa sisältävän väljän, puistomaisen pihan ja tontin suojeluarvoja. Museovirasto ei esitä kohdetta rakennusperintölain (498/2010) nojalla suojeltavaksi vaan katsoo, että Helsingin kaupungilla on runsaasti kokemusta suojelukaavojen laatimisesta ja että kaavoissa suojelua on ulotettu menestyksellisesti myös sisätiloihin.

Asiassa on saatu kaupunginmuseon ja kaupunkiympäristön toimialan lausunnot.

Kaupunginmuseon lausunto pääpiirteissään

Kaupunginmuseo toteaa lausunnossaan mm. seuraavaa: Koulurakennus on säilynyt varsin hyvin alkuperäisessä asussaan. Kouluun sijoittuu säilynyttä kiinteää kalustusta. Alkuperäiset pintamateriaalit ovat myös monin paikoin säilyneet, mm. alkuperäiset linoleumpinnat. Rakennuksen ikkunat ovat säilyneitä alkuperäisiä huullettuja puuikkunoita. Koulun alakatot ovat pääsoin säilyneitä puukuitulevyjä, ja myös alkuperäisiä valaisimia on säilynyt. Käyttö Steiner-kouluna on tuonut sisätiloihin paikoin oman rakennetun kerrostumansa.

Paraistentie 3:n rakennuksella on korkea rakennus- ja kulttuurihistoriallinen arvo. Kaupungin Opintielä-selvityksessä (2004) kohteen arkkitehtoninen arvo on luokiteltu tasoon A, näin myös kaupunkikuvallinen ja historiallinen arvo, ja säilyneisyysarvo on luokassa B. Rakennuksessa ei ole aikaisemmin suoritettu taloteknistä peruskorjausta, vaan sitä on huollettu ylläpitokorjauksin. Talotekninen peruskorjaus on kohteessa ajankohtainen. Koulun peruskorjaus tulisi tehdä sen rakennus- ja kulttuurihistorialliset arvot huomioiden. Paraistentien koulu on Ruskeasuon alueen ainoa koulurakennus, ja siitä luopuminen heikentäisi asema-



kaavaideaa, lähiön menettäessä julkisten rakennusten vyöhykkeensä. Rakennus- ja kaavahistoriallisten arvojen lisäksi kohteella on myös ympäristöarvoja. Koulupihan piirissä on säilynyt arvokasta metsäluontoa, ja suurikokoinen piha liittyy viereiseen puistoalueeseen luontevalla tavalla. Paraistentie 3:n koulurakennus liittyy Ruskeasuon yhtenäiseen ja puistomaisesti väljään rakennustapaan, eheän jälleenrakennuskauden kulttuurimaiseman osana.

Kaupunginmuseon kannan mukaan koulurakennuksen säilyminen, tarvittaessa käyttötarkoitusta muuttamalla, on ensisijaista. Rakennuksen laaja tontti koulupihoineen on keskeinen ympäristöarvo koko kaupunginosan näkökulmasta. Ruskeasuon rakennukset sijoittuvat tonteillaan väljästi kadunvarteen, katutilaa pehmeästi rajaten, poikkeuksena katutilaa tiiviisti rajaava koulurakennus, alueen julkisena rakennuksena. Piharakentamista ei Ruskeasuon tonteilla ole. Käyttötarkoituksen muutoksen mukaisilla säilyttävillä ratkaisuilla voidaan ympäristön ja rakennuskannan arvoja parhaiten vaalia.

Kaupunkiympäristön toimialan lausunto pääpiirteissään

Lausunnossa kuvataan laajasti Paraistentie 3:n ja Lehtikuusentie 6:n koulurakennukset omistavan Rudolf Steiner -säätiön aiempia pyrkimyksiä saada aikaan yhdessä paikassa toimiva koulukokonaisuus. Paraistentie 3:n rakennus tontteineen ei kuitenkaan mahdollista sekä sisä- että pihatiloiltaan tavoitellun kokoista koulukokonaisuutta, minkä lisäksi Paraistentie 3:n rakennus edellyttäisi mittavaa peruskorjausta. Rakennuksessa on havaittu myös sisäilmaan liittyviä ongelmia. Selvitysten perusteella onkin päädytty siihen, että koulutoiminta jatkossa keskitettäisiin Lehtikuusentielle ja koulutoiminta Paraistentiellä päättyisi.

Paraistentien kiinteistö kuuluu Rudolf Steiner -koululle, joka on hakenut tontin asemakaavan muutosta. Tavoitteena on tontin käyttötarkoituksen muutos ja tontin myyminen kaavoituksen jälkeen. Näin Steiner-koulu saisi omarahoitusta Lehtikuusentien koulukiinteistöön laajennukseen. Paraistentien kaavamuutoksessa, jonka osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on päivätty 6.10.2020, on lähdetty liikkeelle tästä lähtökohdasta. Lehtikuusentie 4 ja 6 tontit tontin omistaa kaupunki ja Lehtikuusentie 4 tontilla sijaitsee nyt kaupungin väistötilana toimiva koulu-kiinteistö.

Asemakaavoituspalvelut on tehnyt vuosien varrella tiivistä yhteistyötä kaupunginmuseon kanssa Paraistentien hankkeessa. Museon on ilmaissut ajatuksensa rakennuksen säilyttämistarpeesta, mutta myös ymmärtävänsä rakennuksen huonon kunnon ja muutospaineet.

Useissa keskusteluissa on pohdittu, mikä olisi kompromissi säilyttämisen ja uudisrakentamisen välillä. Kaupunginmuseon OAS-kannanoton



(16.12.2020) mukaan ”koulurakennuksen säilyttäminen käyttötarkoitusta muuttamalla on ensisijaista tutkia”.

Suojelumerkinnätkään eivät välttämättä johda rakennuksien säilymiseen, mikäli rakennuksille ei ole mielekästä käyttöä. Kaavoituksen yhteydessä selvitetään, mitkä osat Paraistentien rakennuksesta olisi mahdollista peruskorjata ja säilyttää siten, että niille on löydettävissä käyttäjä, joka pystyy tarvittavat korjaus- ja muutostoimenpiteet toteuttamaan. Tahoa, jolle nykyiset tilat sopisivat sellaisenaan, ja jolla olisi myös taloudelliset edellytykset korjata kiinteistö, ei ole toistaiseksi löytynyt. Kaupungilla itsellään ei ole tarvetta huonokuntoiselle koulukiinteistölle eikä näin ollen mahdollisuutta eikä syytä lunastaa rakennusta omaan käyttöönsä.

Yhdessä tontin omistajan/Rudolf Steiner -koulun kanssa on jatkossa tarkoitus teettää eri rakennuttajilla suunnittelutoimeksiantoja kaupungin asemakaavoituspalvelujen laatimien reunaehtojen pohjalta. Reunaehdot mahdollistavat myös asuinrakentamista. Reunaehdoissa on lähdetty siitä, että pihan puolella sijaitseva rakennus/luokkahuonesiipi säilytettäisiin. Kadun varren siivet on mahdollista säilyttää, korottaa tai purkaa. Huonon kunnon lisäksi ne ovat tilaratkaisuiltaan haastavimmat konvertoida muuhun käyttöön.

Uudisrakentamista voidaan lisäksi tutkia tontin lounaisosaan. Tontin itäosan puustoinen alue pyritään säilyttämään mahdollisimman suurilta osin. Tontin on myös tarkoitus säilyä läpikuljettavana. Uuden kokonaisuuden tulee sopia mittasuhteiltaan ja tyyliltään Ruskeasuon arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön. Uusien rakennusten ja pihajärjestelyiden liittyminen säilyviin rakennusosiin ja naapuritontteihin on olennaista. Kaavoitus on ollut pysähdyksissä OAS-vaiheen jälkeen koulutoiminnan järjestämiseen liittyvien kysymysten vuoksi. Tarkempia suunnittelutoimeksiantoja tontin tulevan käytön osalta ei ole toistaiseksi tehty.

Kaupunkiympäristön toimialan näkemyksen mukaan koulun suojelulle rakennusperintölain nojalla ei ole riittäviä perusteita, koska suojelun on perustuttava rakennuksen arkkitehtuuriin, säilyneisyyteen ja historialliseen merkitykseen. Liiteaineiston perusteella rakennuksella ei ole myöskään kiistämätöntä valtakunnallista merkitystä, ja myös Museovirasto toteaa kohteen kulttuurihistoriallisen merkityksen olevan pääosin paikallinen ja että sillä on myös maakunnallista merkitystä, koska se sijaitsee maakunnallisesti arvokkaassa kulttuuriympäristössä. Museovirasto pitää koulun suojeltavia sisätiloja riittävänä kriteerinä rakennusperintölain soveltamiseen, mutta koulun portaikkojen ja aulatilojen suhteellisen vaatimaton arkkitehtoninen ilme ei kaupunkiympäristön toimialan käsityksen mukaan kuitenkaan ole lain 8 §:n mukainen suojelun edellytys. Myöhemmät muutokset, erityisesti voimistelusalasiiven sisäti-



lojen uusiminen, ovat merkittävästi vähentäneet koulurakennuksen alku-
kuperäisyyttä.

Asemakaavoituksen yhteydessä kaupunki neuvottelee yksityisomistuk-
sessa olevien rakennusten suojelun edellytyksistä kiinteistön omistajien
kanssa. Kaavoituksessa pyritään löytämään ratkaisu, joka on eri näkö-
kulmista tarkasteltuna mahdollinen.

Kaupunginhallituksen kanta

Kaupunginhallitus pitää perusteltuna, Museoviraston, kaupunginmu-
seon ja kaupunkiympäristön lausunnoissa esitettyyn viitaten, että Pa-
raistentie 3:n koulurakennuksen ja sen tontin suojelukysymykset tulee
tutkia ja ratkaista vireillä olevan asemakaavoituksen yhteydessä yhteis-
työssä rakennuksen omistajan kanssa, ja kokonaisuuden merkittävim-
mät arvot pyrkiä säilyttämään kaavoituksen keinoin. Kaupunginhallitus
ei puolla kohteen suojelua rakennusperintölain nojalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ilmoitus 14.3.2022
- 2 Lausuntopyyntö 19.9.2022
- 3 Lausuntopyyntö 19.9.2022, liite, suojeluesitys (2)internet
- 4 Lausuntopyyntö 19.9.2022, liite, suojeluesitys kuvat
- 5 Lausuntopyyntö 19.9.2022, liite, Museoviraston lausunto
- 6 Kaupunginmuseon lausunto
- 7 Ruskeasuo HEL 2022-003896 Kympp toimialan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökes-
kus

Suojeluesityksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Liite 6

Liite 7

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-



30.01.2023

Asia/21

täntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ruskeasuo-Seura r.y. on tehnyt Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) esityksen osoitteessa Paraistentie 3 sijaitsevan entisen Karjalan yhteiskoulun suojelusta rakennusperinnön suojelusta annetun lain perusteella. Koulu on ollut vuodesta 1986 lähtien Rudolf Steiner -koulujen omistuksessa. Lyhyt historiikki ja kuvia esitetystä suojelukohteesta on Ruskeasuo-Seura r.y:n suojeluesityksen kuvaliitteen sivuilla 3-6 (liite 4). Museovirasto on antanut asiasta lausunnon. ELY-keskus on pyytänyt esityksestä ja Museoviraston lausunnona Helsingin kaupungin lausuntoa 30.11.2022 mennessä. Koulurakennuksen tontin naapureina olevat taloyhtiöt Asunto Oy Kiskontie 6, 8, 10 ja 12 sekä Koroistentie 7 ovat puoltaneet rakennuksen suojelua nimenomaan rakennusperintölain nojalla ja pitävät koulutontille suunniteltua mahdollista lisärakentamista huonona ajatuksena mm. asumisviihtyvyyden ja rakennuksen arvojen kannalta. Taloyhtiöiden kannanotot ovat esityksen oheismateriaalina.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginmuseon lausunnot. Esitys on saatujen lausuntojen mukainen.

Kaupunginhallituksen lausunnonle on saatu lisää aikaa 30.1.2023 saakka.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ilmoitus 14.3.2022
- 2 Lausuntopyyntö 19.9.2022
- 3 Lausuntopyyntö 19.9.2022, liite, suojeluesitys (2)internet
- 4 Lausuntopyyntö 19.9.2022, liite, suojeluesitys kuvat
- 5 Lausuntopyyntö 19.9.2022, liite, Museoviraston lausunto
- 6 Kaupunginmuseon lausunto
- 7 Ruskeasuo HEL 2022-003896 Kympp toimialan lausunto

Oheismateriaali

- 1 Tiedoksi 15.11.2022, liite, Asunto Oy Kiskontie 6 n vastaus lausuntopyyntöön ELY-keskukselle-2



30.01.2023

Asia/21

- 2 Tiedoksi 15.11.2022, liite, As Oy Kiskontie 8
3 Tiedoksi 15.11.2022, liite, Asunto Oy Kiskontie 10 n vastaus lausunto-
pyyntöön ELY-keskukselle
4 Tiedoksi 15.11.2022, liite, As Oy Kiskontie 12
5 Tiedoksi 15.11.2022, liite, AsOy Koroistentie 7 (pyynnöstä vastine
asiassa Karjalan yhteiskoulu)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökes-
kus

Suojeluesityksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano
Liite 6
Liite 7
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunta
Asemakaavoitus